

MS2/26: Močový sediment

Tento cyklus akreditovaného programu byl realizován v souladu s dokumentem *Plán EHK 2026*.

Vstupní zadání

Zadání cyklu (včetně fotografií) je součástí souhrnného vyhodnocení cyklu, které naleznete na www.sekk.cz.

Vztažné hodnoty

Vztažné hodnoty jsou v tomto cyklu určovány na základě konsenzu 3 expertů, kterými jsou:

doc. Ing. Karel Kotaška, Ph.D., EuSpLM (FN Motol)
doc. MUDr. Tomáš Šálek, Ph.D., EuSpLM (supervizor cyklu)
MUDr. Jana Tůmová (FN Brno)

Seznam expertů včetně kontaktů na ně je k dispozici na adrese www.sekk.cz v oddíle EHK.

Komentář supervizora

Cyklu se zúčastnilo celkem 67 pracovišť, z toho 5 ze Slovenska.

Fotografie 1

Správnou odpověď **erythrocyt** uvedli všichni účastníci.

Fotografie 2

Názory na určení této buňky byly nejpestřejší, a to jak mezi účastníky, tak mezi experty.

Správnou odpověď **buňka přechodného epitelu** uvedlo 31 % účastníků. Na základní úrovni diferenciaci lze akceptovat odpověď *malá epitelová buňka (jiná než buňka dlaždicového epitelu)*, kterou uvedlo 15 % účastníků.

Jedná se o buňku, která pochází z hlubších vrstev přechodného epitelu. Někdy se označuje jako ocasatá buňka. Je menší než buňky z povrchových vrstev přechodného epitelu. Má centrálně nebo periferně uložené kulaté jádro.

Téměř polovina účastníků uvedla nález *buňka dlaždicového epitelu*. Experti se nakonec po delší diskusi rozhodli tuto možnost akceptovat jako přijatelnou odpověď. Vedle je k tomu skutečnost, že buňka je překroucená a jádro poněkud neostré. Dlaždicová epitelie by se ale „lámala“ pravidelněji, tahle buňka má spíše sklon ke „kroucení“ což je typické pro starší epitelie pocházející z hlubších částí močové soustavy. Poměr velikosti jádra ke zbytku buňky, který je v případech přechodné epitelie daleko větší než u dlaždicové epitelie, také svědčí spíše pro přechodnou epitelii. Pokud jde o klinický dopad na pacienta, nepřestavuje nález dlaždicové epitelie zásadní rozdíl proti přechodné epitelii.

Fotografie 3

Správnou odpověď **buňka přechodného epitelu** uvedlo 88 % účastníků. Na základní úrovni diferenciaci lze akceptovat odpověď *malá epitelová buňka (jiná než buňka dlaždicového epitelu)*, kterou uvedlo 9 % účastníků.

Fotografie 4

Správnou odpověď **kvasinka (Candida)** uvedli všichni účastníci.

Celková úspěšnost byla v tomto cyklu výborná (99 %).

Klinický pohled

Přítomnost kvasinek a hyf svědčí pro kolonizaci či infekci močových cest kvasinkami (nejčastěji rodu *Candida*), která je u katetrizovaných pacientů relativně častá. Leukocyturie může odpovídat zánětlivé reakci, nicméně pacientka je v době odběru afebrilní, bez dysurických obtíží a pouze s mírně zvýšeným CRP (20 mg/L), což spíše podporuje možnost asymptomatické kandidurie nebo kolonizace močového katétru. K potvrzení etiologie nálezu je možné doplnit kultivační vyšetření moči se zaměřením na kvasinky.

Edukační poznámka

Aktuální doporučení k vyšetření moči **The EFLM European Urinalysis Guideline 2023** naleznete zde: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/cclm-2024-0070/pdf?licenseType=free>

Dlouhodobá úspěšnost

V následující tabulce je uveden přehled celkové úspěšnosti účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky. V záhlaví sloupců jsou uvedena jednotlivá pásma úspěšnosti (procento zkoušek, u kterých účastník uvedl správný výsledek). Na dalších 2

MS2/26: Močový sediment

řádcích je pak absolutní a relativní počet účastníků, kteří příslušné úspěšnosti dosáhli.

<i>Úspěšnost</i>		0 %	1 - 74 %	75 - 79 %	80 - 89 %	90 - 94 %	95 - 99 %	100 %
Úspěšnost slovy		nevyhovující		přijatelná	dobrá	velmi dobrá	výborná	
Počet	absolutní	0	0	4	8	0	0	55
	relativní	-	-	6 %	12 %	-	-	82 %

Poznámka: Svou vlastní celkovou úspěšnost za poslední 2 roky naleznete ve svém výsledkovém listu.

Celková úspěšnost všech účastníků tohoto cyklu za poslední 2 roky je 75 % nebo vyšší (při účasti ve 4 cyklech za poslední 2 roky to představuje jeden neúspěch).

Odborná supervize: doc. MUDr. Tomáš Šálek, Ph.D., EuSpLM
Krajská nemocnice T. Bati a. s.
Oddělení klinické biochemie a farmakologie
762 75 Zlín
e-mail: t.salek@bnzlin.cz

Přílohy

Jako přílohu této zprávy jednotliví účastníci cyklu, kteří uvedli výsledky, získávají:

<i>Název</i>	<i>Popis</i>
Osvědčení o účasti Certifikát Výsledkový list	Je třeba splnit podmínky pro vystavení příslušného dokumentu uvedené v Plánu EHK.

Přílohy jsou identifikovány svým názvem, označením cyklu a kódem účastníka a jsou určeny pro potřebu účastníka. Jestliže jste v tomto cyklu zadali výsledky, pak své individuální vyhodnocení (zprávy) naleznete v aplikaci **Cibule** (<https://www.ega.cz/cibule>). Po přihlášení zvolte v menu **Výsledky EHK - Prohlížení** a potom klepněte na tlačítko **Zprávy** pro příslušný cyklus.

Další informace

Závěrečná zpráva s výjimkou příloh je veřejná. Jak účastníkům, tak ostatním odborníkům, jsou na adrese www.sekk.cz volně k dispozici další informace, zejména:

- Souhrnný přehled výsledků tohoto cyklu včetně této závěrečné zprávy.
- Dokument **Plán EHK** (obsahuje informace, které se týkají jak tohoto cyklu, tak EHK obecně).
- Vysvětlení obsahu jednotlivých výše uvedených příloh.
- Kontakt na poskytovatele EHK a na koordinátora EHK a seznam všech supervizorů včetně kontaktů.